

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu **E. J. Z.**, so sídlom vo V., IČO : X., proti žalovaným : 1/ **Ing. D. S.**, nar. X. a 2/ **MUDr. Z. S.**, nar. X., obaja bývajúci vo V., obaja zastúpení JUDr. V. N., advokátom, so sídlom vo V., **o zrušenie kúpnej zmluvy a vypratanie**, vedenej na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 8 C 106/2006, o vylúčení sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici z prejednávania a rozhodovania vo veci vedenej Krajským súdom v Banskej Bystrici pod sp. zn. 15 Co 115/2008, takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Krajského súdu v Banskej Bystrici Mária Biroščáková, JUDr. Oľga Maľová, JUDr. Jaroslav Mikulaj a JUDr. Jozef Hrabovský **n i e s ú v y l ú č e n í** z prejednávania a rozhodovania veci vedenej na uvedenom súde pod sp. zn. 15 Co 115/2008.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Zvolen uznesením sp. zn. 8 C 106/2006 zo dňa 24. apríla 2008 zastavil konanie o danej veci a o práve na náhradu trov konania vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Súčasne s odvolaním proti predmetnému uzneseniu dňa 12.05.2008 uplatnil žalobca námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Banskej Bystrici (aj Okresného súdu Zvolen). Pochybnosti o objektívnosti sudcov spomínaného súdu žalobca vyvodzoval z predpokladanej zaujatosti namietaných sudcov voči jeho osobe, ktorá podľa jeho názoru vyplýva zo skutočnosti, že sú pravdepodobne v priateľskom vzťahu so žalovaným 1/ a právnym zástupcom žalovaných, nakoľko aj sudcovia okresného súdu (pravdepodobne mysliac Okresného súdu Veľký Krtíš) sami oznámili skutočnosť, pre ktorú sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania danej veci, ktorou identifikovali priateľský vzťah so žalovaným 1/ a právnym zástupcom žalovaných. Uvedenému záveru, podľa tvrdenia žalobcu, nasvedčuje aj okolnosť, že právny zástupca žalovaných má sídlo aj v Banskej Bystrici.

Podľa predkladacej správy krajského súdu má v danom prípade podľa rozvrhu práce v odvolacom konaní vec prejednať a rozhodnúť senát 15 Co zložený z predsedníčky senátu Márie Biroščákovej a členov senátu JUDr. Oľgy Maľovej, JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jozefa Hrabovského. Pokiaľ žalobca namietal aj zaujatosť iných sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici (všetkých sudcov), ktorí nie sú členmi tohto senátu, týka sa jeho námietka sudcov, ktorých rozhodovacia činnosť v danej procesnej situácii neprichádza do úvahy (§ 15a ods. 1 O. s. p.). Otázkou existencie dôvodov, pre ktoré by mohli byť vylúčení aj ďalší sudcovia tohto súdu, by sa bolo potrebné zaoberať až v prípade, ak by členovia senátu, ktorému vec pripadla na prejednanie a rozhodnutie, boli vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci. V tejto časti je preto podanie žalobcu bezpredmetné. Najvyšší súd Slovenskej republiky sa preto v ďalšom zaoberal len tou časťou námietky zaujatosti, ktorá sa týka členov senátu, ktorý má v danej veci v odvolacom konaní rozhodnúť.

Predsedníčka senátu Mária Biroščáková sa k vznesenej námietke zaujatosti vyjadrila tak, že sa necíti byť vo veci zaujatá, pretože k účastníkom konania a právnenému zástupcovi žalovaných nemá žiaden vzťah. Členovia senátu JUDr. Oľga Maľová, JUDr. Jaroslav Mikulaj a JUDr. Jozef Hrabovský, zhodne uviedli, že vo veci sa necítia byť zaujatí, pretože k účastníkom konania a k právnenému zástupcovi žalovaných (ani k veci samej) nemajú žiaden vzťah.

Integrálnou súčasťou práva na spravodlivý proces (čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) je garancia toho, aby vo veci rozhodoval nezávislý a nestranný sudca.

Podľa § 14 ods. 1 O. s. p. sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Citované zákonné ustanovenie predpokladá existenciu určitého kvalifikovaného vzťahu sudcu k prejednávanej veci alebo jeho osobný vzťah k účastníkom konania, prípadne ich zástupcom, ktorý by pri všetkej možnej snahe o správnosť rozhodnutia ovplyvnil jeho objektívny pohľad na vec a v konečnom dôsledku by mohol viesť k nezákonnému rozhodnutiu.

Sudcov pomer k účastníkom alebo k ich zástupcom môže byť založený predovšetkým príbuzenským alebo jemu podobným vzťahom (§ 116 Občianskeho zákonníka), ktorému na roveň môže v konkrétnom prípade stáť vzťah priateľský, či naopak nepriateľský, takej intenzity, že sudca nebude schopný nezávisle a nestranne rozhodovať vo veci.

Súdna prax už viackrát judikovala, že nestrannosť sudcov v konaní sa prejavuje v dvoch aspektoch. Ide o subjektívne kritérium, založené na osobnom presvedčení jednotlivého sudcu v danej veci, a o kritérium objektívne, spočívajúce v uistení sa, či sudca poskytuje dostatočné záruky na vylúčenie akejkoľvek oprávnenej pochybnosti v tomto smere. Z hľadiska subjektívneho musí byť osobná nestrannosť sudcu predpokladaná, až kým sa nepreukáže opak. Naproti tomu, z hľadiska objektívneho musí byť úplne oddelene od osobného správania sa sudcu zistené, že tu existujú skutočnosti, ktoré môžu vyvolať pochybnosti o jeho nestrannosti. V tejto súvislosti sú dôležité dokonca čo aj len náznaky takých skutočností a v prípade, že sa tieto u sudcu vyskytnú, existuje oprávnený dôvod na obavu o nestrannosť, pre ktorý by mal byť sudca z konania vylúčený. Vzhľadom k uvedenému nie je možné uspokojiť sa iba so subjektívnym hodnotením sudcu o jeho nestrannosti (t. j. s jeho vyjadrením v tom zmysle, že sa vnútorne necíti byť zaujatý) ale rozhodujúce je aj hľadisko objektívne, v rámci ktorého sa skúma existencia objektívnych skutočností spochybňujúcich nestrannosť sudcu v očiach strán a verejnosti.

V preskúmvanej veci, pokiaľ ide o subjektívne, ale aj objektívne kritérium nestrannosti, nič nenasvedčuje existencii akejkoľvek pochybnosti o zaujatosti sudcov senátu 15 Co krajského súdu. Pri skúmaní subjektívneho aspektu zaujatosti sudcov senátu 15 Co odvolacieho súdu vychádzal Najvyšší súd Slovenskej republiky z vyjadrení týchto sudcov, ktorí sa necítili byť vo veci zaujatí vylúčením akéhokoľvek vzťahu (pozitívneho alebo negatívneho) k žalovanému 1/ a právnenému zástupcovi žalovaných. Pri posudzovaní objektívneho hľadiska zaujatosti sa nadriadený súd zaoberal námietkami žalobcu, ktorými odôvodňoval neobjektívnosť zákonných sudcov a dospel k záveru, že tieto sú neopodstatnené a nie sú spôsobilé spochybníť objektivnosť senátu odvolacieho súdu pri prejednávaní a rozhodovaní veci. Žalobca dospel k svojmu subjektívnemu záveru o neobjektívnosti sudcov krajského súdu založenej na ich priateľskom vzťahu k žalovanému 1/ a právnenému zástupcovi žalovaných, vychádzajúc zo skutočnosti, že aj sudcovia Okresného súdu Veľký Krtíš boli vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci (a vec prikázaná Okresnému súdu Zvolen) na základe oznámenia samotných sudcov o skutočnosti, pre ktorú sú vylúčení, ktorou označili priateľský vzťah k žalovanému 1/, resp. obom žalovaným. Z uvedeného vyplýva, že zo

zaujatosti sudcov Okresného súdu Veľký Krtíš objektívne založenej na ich priateľskom vzťahu k žalovaným, vyvodil žalobca nesprávne rovnaký priateľský vzťah aj sudcov Krajského súdu v Banskej Bystrici a na jeho základe ich neobjektívnosť pri prejednávaní a rozhodovaní danej veci. Keďže akýkoľvek vzťah k iným osobám je osobným právom každého jednotlivca, nemožno bez ďalšieho z priateľského vzťahu niektorých sudcov vyvodit' priateľský vzťah iných sudcov a tým ich neobjektívnosť v danej veci. Rovnako ani žalobcom tvrdená okolnosť, že právny zástupca žalovaných má sídlo v Banskej Bystrici, ktorá i keby bola skutočnosťou pravdivou, nemôže sama osebe vyvolať pochybnosti o zaujatosti namietaných sudcov súdu sídliaceho v rovnakom meste na základe ich možného priateľského vzťahu s právnym zástupcom žalovaných.

V tomto smere je výslovne subjektívny pocit účastníka konania, nepodložený navyiac objektívne existujúcimi skutočnosťami z hľadiska § 14 ods. 1 O. s. p., na vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci nepostačujúci a neumožňuje vyvodit' existenciu podmienok na vylúčenie sudcov z prejednávania a rozhodovania veci.

Vzhľadom na vyššie uvedené možno uzavriet', že žalobca v námietke zaujatosti neuviedol žiadny zákonom uznaný dôvod zaujatosti (§ 14 ods. 1 O. s. p.), na základe ktorého by mohla byť spochybnená nestrannosť či už predsedníčky senátu Márie Biroščákovej alebo členov senátu JUDr. Olgy Maľovej, JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Jozefa Hrabovského. Najvyšší súd Slovenskej republiky preto vznesenej námietke zaujatosti nevyhovel a rozhodol tak, že vo výroku uznesenia označení sudcovia senátu 15 Co Krajského súdu v Banskej Bystrici nie sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania tejto veci.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. septembra 2008

JUDr. Martin V l a d i k, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia:

